

INS MARE DE DÉU DE LA CANDELERA

L'Ametlla de Mar

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE (PLC)

1. Introducció

- 1.1 Marc legal
- 1.2 Context sociolingüístic

2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

- 2.1.1. La llengua, vehicle de comunicació i de convivència
  - 2.1.1.1. El català, vehicle de comunicació
  - 2.1.1.2. El català, eina de convivència
- 2.1.2. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana
  - 2.1.2.1. Llengua oral
  - 2.1.2.2. Llengua escrita
  - 2.1.2.3. Relació llengua oral i llengua escrita
  - 2.1.2.4. La llengua en les diverses àrees
  - 2.1.2.5. Continuïtat i coherència entre cicles i nivells
  - 2.1.2.6. Acol·lida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular:
    - 2.1.2.6.1. Alumnat que desconeix les dues llengües oficials
  - 2.1.2.7. Atenció de la diversitat
  - 2.1.2.8. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua
  - 2.1.2.9. Avaluació del coneixement de la llengua
  - 2.1.2.10. Materials didàctics
- 2.1.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe
  - 2.1.3.1. Informació multimèdia
  - 2.1.3.2. Usos lingüístics
  - 2.1.3.3. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum
  - 2.1.3.4. Català i llengües d'origen

2.2. La llengua castellana

- 2.2.1. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana:
  - 2.2.1.1. Introducció de la llengua castellana
  - 2.2.1.2. Llengua oral
  - 2.2.1.3. Llengua escrita
  - 2.2.1.4. Activitats d'ús
  - 2.2.1.5. Alumnat nouvingut

2.3. Altres llengües

- 2.3.1. Llengües estrangeres
  - 2.3.1.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa
    - 2.3.1.1.1. Desplegament del currículum
    - 2.3.1.1.2. Metodologia
    - 2.3.1.1.3. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera
    - 2.3.1.1.4. Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera
    - 2.3.1.1.5. L'ús de la llengua estrangera a l'aula
  - 2.3.1.2. Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres
    - 2.3.1.2.1. Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera
  - 2.3.1.3. Projectes i programes plurilingües
- 2.3.2 Llengües complementàries procedents de la nova immigració

2.4. Organització i gestió

- 2.4.1. Organització dels usos lingüístics
  - 2.4.1.1. Llengua del centre
  - 2.4.1.2. Documents de centre
  - 2.4.1.3. Ús no sexista del llenguatge
  - 2.4.1.4. Comunicació externa
  - 2.4.1.5. Llengua de relació amb famílies
  - 2.4.1.6. Llengua i entorn

- 2.4.2. Plurilingüisme al centre educatiu
  - 2.4.2.1. Actituds lingüístiques
  - 2.4.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació)

- 2.4.3. Alumnat nouvingut

- 2.4.4. Organització de la programació curricular
  - 2.4.4.1. Coordinació cicles i nivells
  - 2.4.4.2. Estructures lingüístiques comunes
  - 2.4.4.2. Projectes d'innovació

- 2.4.5. Biblioteca escolar
  - 2.4.5.1. Accés i ús de la informació
  - 2.4.5.2. Pla de lectura de centre

- 2.4.6. Projecció del centre
  - 2.4.6.1. [Pàgina web del centre](#)
  - 2.4.6.2. Revista

- 2.4.7. Intercanvis i mobilitat

- 2.4.8. Dimensió internacional del centre educatiu

1. Introducció

En el nou context multilingüe de la nostra societat, el PLC s'ha d'entendre com un procés de reflexió del tractament de les diverses llengües que, a nivells diferents, hi ha en un centre educatiu. El Projecte Lingüístic forma part del Projecte Educatiu i ha de tenir present tant el marc legal com la diagnosi de la realitat del centre i ha de definir-se en aquests grans temes: el paper de la llengua vehicular, el tractament de les llengües curriculars i els aspectes d'organització i de gestió que tinguin repercussions lingüístiques. El projecte lingüístic de centre pot ser també un instrument de reflexió sobre el perill que comporta, per al desenvolupament de competències lingüístiques i per a la integració social de les persones, la restricció del català als espais vinculats al currículum escolar i la seva desvinculació de les relacions interpersonals, afectives, lúdiques, etc. En aquest sentit, el professorat ha de ser conscient de la necessitat del desenvolupament de les competències comunicatives, lingüístiques i audiovisuals de l'alumnat per a l'assoliment dels objectius bàsics de totes les àrees. I per tant, cal que s'impliqui en l'elaboració i aplicació del projecte lingüístic del centre ja que proporciona les eines fonamentals per a la formació de les nenes i els nens de les nostres escoles.

1.1 Marc legal

√ La **Llei 7/1983 de normalització lingüística** estableix el marc general que defineix el paper de la llengua catalana en el sistema educatiu de Catalunya i la normativa que la desenvolupa, la qual estipula un mínim d'hores de docència en català i l'ús del català com a llengua vehicular d'ensenyament, tant pel que fa als centres educatius en general com pel que fa al professorat, l'alumnat i el personal no docent en particular.

√ La **Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística**, actualitza la Llei del 1983. A l'article 20 s'afirma que la llengua de l'ensenyament és el català, en tots els nivells i les modalitats educatius. També s'afirma que el català ha de ser el vehicle d'expressió normal en les activitats docents i administratives, tant les internes com les externes, de tots els centres d'ensenyament. A l'article 21 s'especifica que el català ha de ser llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament no universitari, la presència adequada en els plans d'estudi del català i del castellà, l'obligatorietat que els alumnes i les alumnes hagin d'acreditar coneixements orals i escrits de les dues llengües oficials per obtenir el graduat de l'ESO i la necessitat que l'alumnat nouvingut rebi un suport especial i addicional d'ensenyament del català.

√ En el **Títol Preliminar de la LOE** s'esmenta com una de les finalitats de l'educació "la formació en el respecte i el reconeixement de la pluralitat lingüística d'Espanya i de la interculturalitat com un element enriquidor de la societat".

√ L'**Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006** preveu:

Article 6. La llengua pròpia i les llengües oficials

La llengua pròpia de Catalunya és el català. Com a tal, el català és la llengua d'ús normal i preferent de les administracions públiques i dels mitjans de comunicació públics de Catalunya, i és també la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament.

√El Pla per a la llengua i la cohesió social.

√El **Decret 143/2007, de 26 de juny**, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria, on s'explicita:

Article 4

La llengua catalana, eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe

4.1 El català, com a llengua pròpia de Catalunya, serà utilitzat normalment com a llengua vehicular d'ensenyament i d'aprenentatge i en les activitats internes i externes de la comunitat educativa: activitats orals i escrites de l'alumnat i del professorat, exposicions del professorat, llibres de text i material didàctic, activitats d'aprenentatge i d'avaluació, i comunicacions amb les famílies.

4.2 L'objectiu fonamental del projecte educatiu plurilingüe és aconseguir que tot l'alumnat assoleixi una sòlida competència comunicativa en acabar l'educació obligatòria, de manera que pugui utilitzar normalment i de manera correcta el català i el castellà, i pugui comprendre i emetre missatges orals i escrits en les llengües estrangeres que el centre hagi determinat en el projecte educatiu.

D'acord amb el projecte lingüístic, els centres podran impartir continguts d'àrees no lingüístiques en una llengua estrangera. En cap cas els requisits d'alumnes als centres que imparteixin continguts d'àrees no lingüístiques en una llengua estrangera podran ser diferents per aquesta raó.

4.3 Tots els centres han d'elaborar, com a part del projecte educatiu, un projecte lingüístic propi, en què adaptaran aquests principis generals i la normativa a la realitat sociolingüística de l'entorn i al mateix temps hi garantiran la continuïtat i la coherència de l'ensenyament de les llengües estrangeres iniciades a primària.

4.4 El projecte lingüístic establirà pautes d'ús de la llengua catalana per a totes les persones membres de la comunitat educativa i garantirà que les comunicacions del centre siguin en aquesta llengua. Aquestes pautes d'ús han de possibilitar, alhora, adquirir eines i recursos per a implementar canvis per a l'ús d'un llenguatge no sexista ni androcèntric. Tanmateix, s'arbitraran mesures de traducció per al període d'acollida de les famílies.

4.5 En el projecte educatiu els centres preveuran l'acollida personalitzada de l'alumnat nouvingut. En el projecte lingüístic es fixaran criteris perquè aquest alumnat pugui continuar, o iniciar si escau, el procés d'aprenentatge de la llengua catalana i de la llengua castellana.

4.6 Per l'alumnat nouvingut, s'implementaran programes lingüístics d'immersió en llengua catalana amb la finalitat d'intensificar-ne l'aprenentatge i garantir-ne el coneixement.

1.2 Context sociolingüístic

L'Institut Mare de Déu de la Candelera està situat a la població de l'Ametlla de Mar, a la comarca del Baix Ebre. És un centre de secundària que va començar a funcionar el curs 1987-1988. Actualment la matrícula és d'uns 350 alumnes, la majoria dels quals provinents del poble i dels nuclis de població del voltant, pertanyents al municipi.

La plantilla de personal docent consta de 36 professors/professores i també compta amb 4 membres de PAS.

El poble de l'Ametlla de Mar és un municipi que ha rebut, com molts altres, l'arribada de població immigrant de diferents països. En aquests moments, doncs, es pot considerar que hi ha un 80% de població escolar al centre que és catalanoparlant i un 20% que té una altra llengua com a mitjà d'expressió habitual. La cultura organitzativa i l'ambient del poble, però, és bàsicament en llengua catalana: els rètols de les botigues, les comunicacions de les entitats locals, la història educativa de l'escola primària, les tradicions, actes culturals i festius...es vehiculen en català.

A més, hi ha una lenta però progressiva incorporació d'alumnat nouvingut al centre procedent de sistemes educatius diferents al català, que a hores d'ara suposa un 15 %, aproximadament, del nostre alumnat. La procedència d'aquest alumnat és variada, i la seua incorporació es vehicula a través del recurs de l'aula d'acollida i/o altres recursos per a l'aprenentatge de la llengua catalana.

2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

2.1.1. La llengua, vehicle de comunicació i de convivència

2.1.1.1. El català, vehicle de comunicació

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, i, per tant, és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del centre.

La llengua catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre i és el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques. El català és la llengua usada en totes les activitats i és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre.

2.1.1.2. El català, eina de convivència

Caldrà vetllar perquè la llengua catalana no quedi limitada a una llengua exclusivament d'aprenentatge, per tant, s'haurà de dinamitzar l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana al centre educatiu. El centre té consciència clara sobre la necessitat de l'ús del català en la comunicació quotidiana i n'impulsa actuacions d'ús entre tota la comunitat educativa.

2.1.2. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

2.1.2.1. Llengua oral

El centre prioritza el treball de la llengua oral en tots els seus registres. Per al centre el paper de la llengua oral és fonamental: cal aprendre a parlar, escoltar i exposar i dialogar per aprendre. Un bon domini de l'expressió és bàsic per ser ciutadans i ciutadanes que estiguin preparats per saber expressar de forma raonada i coherent les seves opinions.

El centre treballa en els cursos inicials la variant pròpia del català de la zona (en el cas de l'alumnat d'incorporació tardana també s'introdueix en primer lloc la variant de la zona). Posteriorment s'introdueix el coneixement de la resta de les variants de la llengua. En acabar l'ensenyament obligatori, l'alumnat té un bon coneixement de la variant estàndard del català de la zona. Es treballa habitualment la llengua oral i es treballen les diverses modalitats de textos orals (entrevista, conversa, dramatització, argumentació...) tant a l'àrea de llengua com a la resta d'àrees. L'alumnat fa exposicions orals al treball de síntesi, als projectes de recerca i als treballs de recerca, a més poden participar voluntàriament fora d'horari lectiu en activitats com el teatre. Hi ha una consideració específica de la variant del català de la zona i es treballen els diversos registres de la llengua.

2.1.2.2. Llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'aplicaran les orientacions que dóna el currículum i es planificaran activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells. Se segueix l'enfocament metodològic que dóna el currículum.

Hi ha un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura que té en compte que és un procés complex que cal abordar des de totes les àrees del currículum.

Les activitats que es proposen de lectura i escriptura tenen uns objectius clars que es comparteixen amb l'alumnat i s'estableixen mecanismes de revisió per cada una de les dues habilitats. Estan seqüenciades en funció del procés d'ensenyament. Es segueixen les lectures prescriptives de batxillerat i es consensuen les lectures i de l'ESO i les activitats que se'n deriven.

2.1.2.3. Relació llengua oral i llengua escrita

En un plantejament integrat de l'ensenyament de les habilitats lingüístiques, la relació que s'ha d'establir entre la llengua oral i la llengua escrita ha de ser recíproca. Hi ha activitats en què aquesta relació és inherent: la lectura expressiva, el teatre...

Hi ha un plantejament integrat de les quatre habilitats. Aquest plantejament és compartit per tot el professorat. Es planifiquen activitats des de totes les àrees en que la interrelació de les habilitats és present. El professorat comparteix que les activitats que tenen aquest plantejament permeten processar la informació i comunicar-la d'una manera més eficaç. S'utilitza la llengua oral i la llengua escrita com a suport per analitzar, reflexionar i millorar l'altra habilitat.

2.1.2.4. La llengua en les diverses àrees

L'aprenentatge de la llengua és responsabilitat del professorat de totes les àrees, el conjunt del claustre n'ha de ser conscient i actuar en conseqüència. Per tal que l'alumnat assoleixi el nivell d'expressió i comprensió en català concretats en els criteris del projecte lingüístic de centre, l'equip docent aplicarà a l'aula metodologies que estimulin l'expressió oral i escrita amb suports didàctics en català, tenint en compte que això inclou aspectes que es relacionen amb els materials didàctics i l'avaluació.

El claustre considera que assolir un bon nivell d'expressió i comprensió en català és responsabilitat del professorat de totes les àrees i s'actua en conseqüència. És per això que per al primer cicle de l'ESO es planifiquen estratègies per a la millora de l'expressió i la comprensió escrites dins de les hores d'estudis alternatius i, fora de l'horari lectiu, als tallers d'estudi. S'han previst els mecanismes adequats de seguiment i d'avaluació.

2.1.2.5. Continuïtat i coherència entre cicles i nivells

Per garantir la funció educativa que tenen tots els centres escolars és bàsic que l'equip docent disposi d'un espai per poder coordinar-se i consensuar els principis metodològics que han d'orientar l'ensenyament de les dimensions que marca el currículum, per acordar els usos lingüístics que s'han d'emprar i el seu ensenyament i per fer el traspàs de la informació sobre les característiques de l'alumnat i sobre els valors que es volen transmetre i treballar.

El centre disposa de documents que concreten aspectes metodològics i organitzatius força complets. Aquests documents s'han elaborat participativament i la majoria del professorat els aplica. Les programacions i els criteris d'avaluació es revisen conjuntament. Es disposa de protocols per fer el traspàs d'una promoció d'alumnes quan hi ha un canvi d'ensenyant, de cicle o etapa. Hi ha coordinació amb el centre de primària, tant del traspàs de la informació de l'alumnat com d'aspectes metodològics.

2.1.2.6. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament de la llengua vehicular

Els centres que reben alumnat nouvingut aplicaran estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una acollida al centre i una atenció lingüística de qualitat, de manera que se li faciliti l'accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya en les millors condicions possibles.

Existeix un **pla d'acollida** (entès com el conjunt d'actuacions i mesures organitzades i curriculars que un centre posa en marxa per tal de facilitar la incorporació de l'alumnat nouvingut), on es recullen i es sistematitzen les actuacions que s'han de posar en marxa per facilitar la incorporació de l'alumnat nouvingut. S'han establert mecanismes d'avaluació del compliment dels objectius del pla i per actualitzar-lo en funcions dels canvis que es puguin produir en el centre. Pel que fa a l'aprenentatge inicial de la llengua, existeixen mecanismes de coordinació que permeten metodologies de català com a segona llengua i estratègies per facilitar una instrucció comprensible en totes les àrees.

2.1.2.6.1. Alumnat que desconeix una o les dues llengües oficials

Els centres que reben alumnat nouvingut que desconeix les dues llengües oficials del sistema educatiu de Catalunya aplicaran estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una atenció lingüística personalitzada de qualitat que permeti l'accés en les millors condicions possibles al currículum ordinari.

Actualment el centre no disposa d'aula d'acollida.

2.1.2.7. Atenció de la diversitat

El centre disposa d'un **pla d'atenció a la diversitat** que defineix com organitza l'atenció a la diversitat de necessitats i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, fet que, en temes lingüístics, s'ha de centrar fonamentalment en el desenvolupament de la comprensió lectora i l'expressió oral i escrita en l'ESO. Caldrà definir els mecanismes que s'han de posar en funcionament per assolir aquests objectius, els quals fan referència a l'adaptació del currículum, als aspectes organitzatius i a les orientacions metodològiques, comptant amb el suport dels serveis educatius.

El centre, amb la col.laboració dels serveis educatius, ha consolidat els mecanismes organitzatius, curriculars i pedagògics per atendre la diversitat de l'alumnat. Dins d'aquests mecanismes es tenen en compte estratègies que fan referència a la participació de l'alumnat en el seu propi aprenentatge, a la col.laboració entre iguals i a l'ús de materials multinivells (grups flexibles, aula oberta...).

2.1.2.8. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua

El centre organitza la programació curricular i l'avaluació per potenciar l'ús del català. També s'organitzen activitats que tenen com a finalitat potenciar aquest ús. L'organització de la programació curricular i l'avaluació per potenciar l'ús del català i l'organització també d'activitats puntuals d'incentivació de la llengua milloren progressivament gràcies al

seguiment que se'n fa. El centre participa anualment en les activitats de Sant Jordi, Sant Pere i el concurs de redacció de Coca-Cola.

2.1.2.9. Avaluació del coneixement de la llengua

El conjunt d'actuacions previst pel centre en relació amb les diferents fases de l'avaluació de l'aprenentatge i l'ús de la llengua inclourà la valoració dels processos d'ensenyament-aprenentatge de les dimensions comunicativa i literària, la gestió del currículum i els mecanismes de coordinació entre el professorat.

S'aplica l'avaluació com una part del procés d'ensenyament aprenentatge que, en part, ha de servir per responsabilitzar l'alumnat del seu propi aprenentatge. Existeixen indicadors i mecanismes de seguiment, que inclouen l'ús de la llengua, per coordinar l'aplicació dels criteris d'avaluació al llarg dels cursos que a més són elements de reflexió per prendre decisions en relació amb l'organització del currículum i els enfocaments metodològics. S'avaluen les competències relacionades amb la dimensió comunicativa i amb la dimensió literària en contextos comunicatius i de treball per tasques, sense prioritzar el moment de l'avaluació final. Per tal de dur a terme aquesta avaluació s'analitzen els resultats de les competències bàsiques de 6è, de 2n d'ESO i de 4t d'ESO.

2.1.2.10. Materials didàctics

El centre, a l'hora de determinar els materials didàctics per a l'aprenentatge-ensenyament de la llengua catalana entesos en un sentit ampli (per tant, també s'han de tenir en compte els materials de les àrees no lingüístiques), aplicarà uns criteris clars i coherents sobre quines han de ser les seves funcions, sobre les característiques que han de tenir i sobre l'adequació al currículum, incloent-hi la dimensió literària.

S'apliquen criteris explícits i compartits per a la selecció de materials, entesos com tots aquells recursos que poden servir per crear situacions d'aprenentatge. L'elaboració de la seqüència didàctica per al tractament de la dimensió literària té continuïtat al llarg de tota l'etapa i s'apliquen propostes didàctiques compartides sobre quin ha de ser el tractament didàctic de la dimensió literària.

2.1.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe

2.1.3.1. Informació multimèdia

La incorporació de les tecnologies de la informació i de la comunicació al sistema educatiu respon al desenvolupament de la societat del coneixement en l'àmbit formatiu. Des d'aquest punt de vista, hi ha una relació directa entre el desenvolupament de les TIC i la llengua com a vehicle de comunicació i de convivència.

El centre aplica de manera continuada un criteri de desenvolupament del programari i dels suports digitals que produeix basat en la prioritització de la llengua vehicular, i en conseqüència, adapta plenament les eines digitals amb què treballa.

2.1.3.2. Usos lingüístics

La complexa situació sociolingüística de la societat catalana fa que el professorat de llengua treballi explícitament els usos lingüístics de l'alumnat, per tal de fer de la llengua catalana la llengua d'ús habitual. La resta del professorat hi col·laborarà des de les àrees.

El centre treballa explícitament els usos lingüístics de l'alumnat, ja que la dimensió plurilingüe i intercultural del currículum planteja continguts relacionats amb els usos socials en un context multilingüe com és el de Catalunya. A part del professorat de llengua, s'ha d'implicar tot l'equip docent.

2.1.3.3. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum

Per formar parlants plurilingües i interculturals cal l'assoliment de la competència plena en català, la llengua pròpia de Catalunya, i en castellà com a garantia que l'escola proporciona als alumnes la competència que els cal per tenir les mateixes oportunitats; també el respecte per la diversitat lingüística i el desig d'aprendre altres llengües i d'aprendre de totes les llengües i cultures. A més, la diversitat lingüística present a les aules del centre i a l'entorn del centre s'aprofita per fer activitats relacionades amb el currículum.

El centre hauria de treballar explícitament la diversitat lingüística i aprofitar-la per formar parlants plurilingües i interculturals amb activitats consensuades per l'equip i /o la comunitat educativa. En aquest sentit, la participació en el **pla d'entorn** constitueix una eina important.

2.1.3.4. Català i llengües d'origen

Ha d'existir una relació directa entre l'aprenentatge de la llengua i l'establiment de vincles afectius basats en el reconeixement i valoració de la llengua d'origen de l'alumnat. Per això, els equips docents han de disposar d'informació sobre les diverses llengües familiars presents a l'aula per fer-ne ús. També han de tenir present la interdependència lingüística i l'assoliment de les competències comunes per millorar l'aprenentatge de tothom.

Al centre es reconeix i valora la llengua d'origen de l'alumnat. L'equip docent té present la interdependència lingüística i l'assoliment de les competències comunes per millorar l'aprenentatge. Les reunions i acords d'equip docent han d'esdevenir l'estratègia principal per tal de fer-ne el seguiment.

2.2. La llengua castellana

2.2.1. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana:

2.2.1.1. Introducció de la llengua castellana

El centre, atesa la composició sociolingüística de l'alumnat i la participació o no en un programa d'immersió, assegura una distribució coherent i progressiva del currículum de llengua castellana al llarg de l'etapa i estableix criteris que permetin reforçar i no repetir els continguts comuns que s'ha programat fer-los en el currículum de llengua catalana.

Es té en compte la realitat sociolingüística de l'alumnat. Hi ha continuïtat i coherència metodològica entre el que es fa en català i el que es fa en castellà: és te clar que l'objectiu final és que l'alumnat tingui el mateix nivell de llengua catalana que de llengua castellana.

2.2.1.2. Llengua oral

El centre te present que l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de la llengua castellana inclogui activitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb especial èmfasi en la competència oral en els primers cursos. Es treballa bàsicament la variant estàndard del castellà, però es valoren les altres variants del castellà, que cada cop són més presents al centre.

Es treballa habitualment la llengua oral i es treballen diverses modalitats de textos orals (entrevista, conversa, dramatització, argumentació...). Hi ha una consideració específica de les variants de la llengua castellana i es treballen els diversos registres de la llengua.

2.2.1.3. Llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'aplicaran les orientacions del currículum i es planificaran activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells. Es farà coordinadament amb l'assignatura de llengua catalana per tal d'aprofitar-ne les transferències.

Se segueix l'enfocament metodològic que dóna el currículum. Hi ha un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura. Les activitats que es proposen de lectura i escriptura tenen uns objectius clars que es comparteixen amb l'alumnat i s'estableixen mecanismes de revisió per millorar cadascuna de les dues habilitats. Estan seqüenciades en funció del procés d'ensenyament i es treballa coordinadament amb el professorat de llengua catalana.

2.2.1.4. Activitats d'ús

El centre preveu l'ús de la llengua castellana en la projecció dels resultats del treball curricular fora de l'aula d'aprenentatge mitjançant: suports comunicatius a l'ús, com ara la revista, la pàgina web, la ràdio o contactes amb altres centres d'indrets de parla castellana amb qui té un programa conjunt.

El centre assegura la presència dels recursos TIC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua castellana: com a mitjà d'accés a material divers, per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, per la vàlua afegida que aquestes eines tenen en el

desenvolupament d'estratègies per al tractament de la informació i per a la difusió dels resultats de les tasques d'aprenentatge.

El centre ha previst activitats d'ús de la llengua castellana per reforçar-ne el procés d'ensenyament / aprenentatge: revista, sortides, concursos...

2.2.1.5. Alumnat nouvingut

El centre ha de posar els mecanismes necessaris per tal que l'alumnat que s'incorpora tardanament al sistema educatiu i que no coneix cap de les dues llengües oficials, en acabar l'ensenyament, les conegui ambdues de la mateixa manera.

En una primera fase, s'ha assegurat un nivell bàsic de llengua catalana de l'alumnat nouvingut. Posteriorment s'ha iniciat un ensenyament de la llengua castellana que té present el que ja sap l'alumnat de llengua catalana i la presència del castellà en la societat. Es procura coordinar tot el procés d'aprenentatge i coneixement de les dues llengües i es té en compte el context sociolingüístic. Hi ha materials específics de llengua castellana que segueixen el mar europeu de referència (A1 i A2), a més d'altres eines com el portal Edu365 amb múltiples recursos educatius.

2.3. Altres llengües

2.3.1. Llengües estrangeres

2.3.1.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

L'alumnat, en acabar l'etapa, ha de conèixer, com a mínim, una llengua estrangera per tal d'esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural.

La primera llengua estrangera és l'anglès. L'ensenyament de la segona llengua estrangera, francès, es comença a primer d'ESO i té continuïtat al llarg de tota l'etapa. L'alumnat que triï la segona llengua estrangera l'ha de cursar durant tota l'etapa, tot i que, per raons justificades a proposta de la família i/o del professor/a de francès, i amb el vistiplau de la direcció del centre, pot deixar de cursar-la. També es poden incorporar nous alumnes al llarg de l'etapa sempre que acrediti el nivell suficient. A batxillerat els alumnes poden triar una de les dues llengües com a primera llengua estrangera.

Des del curs 2014-15 el centre ofereix el **batxibac**, una modalitat de batxillerat que permetrà als alumnes que ho cursin l'obtenció de la doble titulació de batxillerat català i francès.

D'altra banda, i en casos justificats (projectes internacionals, viatges, intercanvis, batxibac...) es podrà realitzar una iniciació a una tercera llengua estrangera (alemany o italià) i/o reforç / aprofundiment de llengua anglesa o francesa dins o fora de l'horari lectiu de l'alumnat.

2.3.1.1.1. Desplegament del currículum

El centre assegura una distribució coherent i progressiva del currículum al llarg de l'etapa, segons el context sociolingüístic i el projecte educatiu propis, amb un tractament cíclic dels conceptes, variant els contextos d'ús d'acord amb l'etapa madurativa i les necessitats de l'alumnat, i ofereix oportunitats d'ús significatiu de la llengua estrangera dins i fora de l'aula i espais d'interacció/comunicació suficientment variats per donar resposta als diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat.

Per millorar el coneixement de la llengua estrangera, la principal estratègia que segueix el centre és preveure agrupaments de diversa tipologia per atendre els diversos ritmes d'aprenentatge fins a 3r d'ESO.

Pel que fa la batxibac, el desplegament del currículum serà el següent:

1R CURS	2N CURS
Llengua i literatura 5h	Llengua i literatura 4h
Història 2h	Història 3h
Tutoria 1h	Treball de recerca 1h
Taller de lectura 1h	Tutoria 1h
Immersió lingüística 1h	Taller de lectura 1h

2.3.1.1.2. Metodologia

El centre vetlla perquè l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de les llengües estrangeres inclogui oportunitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb especial èmfasi en la competència oral en els primers estadis, contribueixi en el desenvolupament cognitiu de l'alumnat i l'ajudi a esdevenir progressivament autònom per continuar aprenent, i aprengui a treballar en col·laboració, tot respectant la diferència.

El professorat de llengües estrangeres ha consensuat que el desenvolupament competencial implica la capacitat d'utilitzar els coneixements i habilitats, de manera transversa i interactiva, en contextos i situacions que requereixen la intervenció de coneixements vinculats a diferents sabers, cosa que implica la comprensió, la reflexió i el discerniment, tenint en compte la dimensió social de cada situació.

S'empren estratègies d'ensenyament i aprenentatge intentant que l'alumnat pugui esdevenir autònom progressivament implicant-lo en situacions comunicatives reals, tenint cura de la reflexió en els processos d'aprenentatge.

2.3.1.1.3. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

El centre estableix uns criteris de coherència i continuïtat metodològica per a la tria dels materials didàctics i vetlla per donar oportunitats a l'alumnat per a l'accés a recursos addicionals variats que afavoreixen l'atenció a la diversitat. Periòdicament es revisen els llibres de text i els materials didàctics que es faran servir el curs següent segons les

necessitats de l'alumnat. Es preveuen materials que serveixin per a l'ampliació dels coneixements.

El professorat es coordina en la reunió de departament setmanal per consensuar i compartir les proves d'examen, el material didàctic, recursos...

2.3.1.1.4. Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

El centre assegura la presència dels recursos TIC, TAC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua estrangera com a mitjà d'accés a material divers i autèntic, per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, per la vàlua afegida que aquestes eines tenen en el desenvolupament d'estratègies per al tractament de la informació, per diversificar els models lingüístics presents a l'aula i per a la difusió dels resultats de les tasques d'aprenentatge. El departament de llengües estrangeres disposa d'una aula pròpia per a la impartició de les classes en grups reduïts.

Una part del claustre ha entès que la utilització dels recursos tecnològics permet atendre la diversitat de l'alumnat i n'explora noves possibilitats i, en particular, l'ús de les TIC / TAC per part del professorat de llengües estrangeres permet que l'alumnat treballi segons el seu propi ritme d'aprenentatge.

2.3.1.1.5. L'ús de la llengua estrangera a l'aula

El centre decideix que l'aula de llengua estrangera sigui un espai d'immersió en la llengua d'aprenentatge entenent que aquest espai és la millor garantia per oferir oportunitats d'ús real i de contacte amb la llengua d'aprenentatge. Per tant, el professorat utilitza aquesta llengua com l'habitual en les interaccions (formals i informals) amb els alumnes vetllant sempre per establir un clima favorable en què l'alumnat se senti segur i estimulat per anar utilitzant-la progressivament.

El centre preveu l'ús de la llengua estrangera en la projecció dels resultats del treball curricular fora de l'aula d'aprenentatge mitjançant: suports comunicatius a l'ús, com ara la revista, la pàgina web...; activitats artístiques, com ara representacions teatrals, cant coral, exposicions...; i contactes amb altres centres d'àmbits nacionals o internacionals.

Hi ha un acord de tot el professorat de llengües estrangeres que preveu la potenciació de la llengua estrangera en les interaccions tant formals com informals, així com la projecció del treball curricular fora de l'aula d'aprenentatge.

2.3.1.2. Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres

2.3.1.2.1. Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera

El centre planifica la impartició de blocs de continguts curriculars d'àrees no lingüístiques en la primera llengua estrangera en algunes matèries (c. socials, música, matèries optatives i estudis alternatius...). En la programació d'aquesta opció, s'utilitza la metodologia pròpia de l'àrea i s'inclou suport lingüístic per tal de facilitar la compleció de les tasques i assegurar l'aprenentatge dels continguts. Es vetlla perquè qui s'encarrega de

l'experiència tingui la competència lingüística necessària i la formació metodològica de l'àrea. Per al curs 2015/16 s'impartirà en llengua anglesa una part dels continguts de la matèria de música l'ESO.

2.3.1.3. Projectes i programes plurilingües

El centre ha participat (projecte Comenius) i participa (projecte Erasmus+) en projectes plurilingües, sortides i viatges a països de parla anglesa (Anglaterra, Irlanda) i/o francesa (França, Bèlgica, Suïssa) i incentiva programes plurilingües i d'impuls de la segona llengua estrangera, com el batxibac, que permeten potenciar la comprensió de les llengües estrangeres i l'autoavaluació de l'alumnat en temes de coneixement de llengües. L'alumnat que estudiï dues llengües estrangeres tindrà prioritat a l'hora de participar en projectes i programes plurilingües i/o internacionals.

2.3.2 Llengües complementàries procedents de la nova immigració

Els centres docents són espais de convivència, amb capacitat per generar noves complicitats i de sumar tot allò que tenen de positiu totes les cultures, on sigui possible, a més, que l'alumnat d'origen estranger pugui construir, com a ciutadà i ciutadana d'aquest país, una nova identitat compartida i no exclouent que, en cap moment, impliqui la renúncia al bagatge lingüístic i cultural de cadascú.

Una de les línies d'actuació és facilitar que els nois i les noies de nacionalitat estrangera (i també el conjunt de l'alumnat) puguin conèixer les cultures i les llengües d'origen, com una manera més de valorar el bagatge cultural i lingüístic que ens aporten a la nostra

societat, fet que, de ben segur, a més, també farà possible una millor acollida i una més gran cohesió social. En aquest sentit, s'hauria de fer un ús simbòlic d'aquestes llengües per tal de treballar la dimensió plurilingüe i intercultural del currículum, ja que s'entén que, a partir de la valoració d'aquestes llengües i cultures, es valora la llengua i cultura catalanes i es potencien les actituds cap a persones que les parlen, les quals, a la seva vegada també se senten reconegudes.

2.4. Organització i gestió

2.4.1. Organització dels usos lingüístics

2.4.1.1. Llengua del centre

Els rètols, cartells, murals i l'ambientació en general han de ser en català. El centre esdevé un referent d'ús de la llengua.

2.4.1.2. Documents de centre

Els documents de centre, amb els continguts i referents de la llengua catalana, s'han de revisar i actualitzar periòdicament, els ha de conèixer tot el professorat i cal tenir-los en compte en totes les actuacions per evitar contradiccions entre els continguts dels

documents i les actuacions que se'n deriven. S'han de fer conèixer, encara que sigui en una versió reduïda, al conjunt de la comunitat educativa.

El centre revisa i actualitza els documents, amb atenció als continguts referits a la llengua catalana.

2.4.1.3. Ús no sexista del llenguatge

Els centres educatius han d'utilitzar un llenguatge no sexista ni androcèntric. Cal que es treballi amb l'alumnat perquè puguin superar tota mena d'estereotips i perquè puguin tenir actituds crítiques davant dels continguts de risc que denigren les persones per motius de sexe o que l'associen a imatges tòpiques que es converteixen en vehicle de segregació o desigualtat.

En general, en tots els documents del centre es tenen en compte els criteris d'utilització d'un llenguatge no sexista ni androcèntric i es treballa transversalment a les àrees del currículum.

2.4.1.4. Comunicació externa

El centre educatiu empra el català en les seves actuacions internes (actes, comunicats, informes...) i en la relació amb corporacions públiques de Catalunya, institucions i amb les empreses que contracta. També utilitza la llengua catalana en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català, sens perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà, si ho demanen. En aquest darrer cas, es farà en format bilingüe català/castellà. Excepcionalment, i durant el període d'acollida al centre, i sempre que sigui possible, es faran comunicats bilingües català/llengua d'origen per a les famílies novingudes.

2.4.1.5. Llengua de relació amb famílies

Segons l'article 20.2 de la Llei de política lingüística, l'escola ha de fer del català la seva llengua de treball i de projecció interna i externa. El desconeixement del català per part d'algunes famílies no ha de suposar que quedin excloses de les activitats del centre, però

tampoc no ha de comportar una renúncia a l'ús de la llengua, que és una oportunitat per a la integració de les famílies de l'alumnat i per a la normalització i extensió del seu ús.

2.4.1.7. Llengua i entorn

El centre participa en el pla educatiu d'entorn de la població per tal de treballar conjuntament amb les administracions públiques i amb les entitats i garantir la continuïtat i la coherència educativa en temes com l'ús de la llengua catalana, la interculturalitat i la cohesió social.

2.4.2. Plurilingüisme al centre educatiu

2.4.2.1. Actituds lingüístiques

Segons la Declaració Universal de Drets Lingüístics, *tothom té dret a ésser reconegut com a membre d'una comunitat lingüística i, si s'estableix en el territori d'una altra, té el dret i el deure de mantenir-hi una relació d'integració*. Per aquest motiu, el centre educatiu ha de tenir en compte la diversitat lingüística de l'alumnat i aprofitar-la, tant per afavorir l'autoestima com per enriquir el currículum i les activitats ordinàries del centre.

2.4.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació)

Cal establir pautes d'ús lingüístic favorables a la llengua catalana per a tots els membres de la comunitat educativa i garantir que totes les activitats administratives i les comunicacions entre el centre i l'entorn siguin en llengua catalana, sense perjudici que s'arbitrin mesures de traducció en el període d'acollida de les famílies de l'alumnat nouvingut o que es faciliti documentació bilingüe català/castellà o s'atengui oralment en castellà aquelles persones que expressament ho demanin.

2.4.3. Alumnat nouvingut

Amb l'alumnat nouvingut s'utilitzarà sempre el català per fer-ne possible la integració. Cal garantir una atenció individualitzada intensiva en la llengua del centre i que es faci amb metodologia d'ensenyament de llengua estrangera (L2 o llengua nova) i des d'un enfocament comunicatiu, durant el temps necessari.

2.4.4. Organització de la programació curricular

2.4.4.1. Coordinació

A l'hora d'organitzar globalment la programació curricular de les àrees de llengües, per tal que respongui a les necessitats de l'alumnat del centre, ha d'haver una coordinació entre el professorat al llarg de tota l'etapa educativa entre totes les llengües curriculars.

2.4.4.2. Estructures lingüístiques comunes

El treball ben executat de les estructures lingüístiques comunes ajuda a assolir els objectius de l'aprenentatge de la llengua catalana, castellana i llengües estrangeres de l'educació primària i secundària. L'eix vertebrador de l'ensenyament de llengües de Catalunya gira entorn del tractament d'aquestes llengües i en com s'organitza l'ensenyament-aprenentatge de les estructures lingüístiques comunes. L'acord de tractament de llengües i de les estructures lingüístiques comunes involucra tots els professors de l'àrea de llengua, tot considerant els principis bàsics de la seva

metodologia: evitar repetició de continguts, evitar l'anticipació de l'aprenentatge i atendre l'especificitat dels continguts.

2.4.4.3. Projectes d'innovació

El centre participa en projectes d'innovació pel que fa referència a l'aprenentatge/ensenyament de les llengües, sobretot del les llengües estrangeres (anglès i francès): Comenius, lectors/es, Erasmus+...

2.4.5. Biblioteca escolar

El centre té una biblioteca amb un volum de documents suficient per donar resposta a les necessitats d'informació de la seva comunitat educativa. Des de la biblioteca s'impulsen activitats de foment de la lectura però manca una planificació general. La dinamització de la biblioteca escolar ha d'incloure la planificació i el desenvolupament de diferents programes, propostes i activitats de foment de la lectura i el **pla de lectura de centre**.

2.4.5.1. Accés i ús de la informació

L'accés i ús de la informació o la competència informacional, té com a objectiu la promoció d'activitats encaminades a l'adquisició de les habilitats i destreses necessàries per ajudar l'alumnat a reconèixer quan la informació és necessària, com localitzar-la, com avaluar-la i com comunicar-la de forma efectiva. El treball de la competència informacional ha de ser assumit per tot el professorat en col.laboració amb la biblioteca del centre, entesa com a espai transversal de suport en el desenvolupament de les àrees curriculars. Al nostre centre les activitats se centren majoritàriament en la cerca i localització d'informació a través d'internet.

2.4.5.2. Pla de lectura de centre

El **pla de lectura de centre** és el conjunt d'objectius i metodologies per promoure l'aprenentatge de la lectura i a través de la lectura, el gust per llegir i la formació d'usuari. El centre està elaborant el seu propi PLEC.

2.4.6. Projecció del centre

2.4.6.1. Pàgina web del centre

El centre està elaborant una pàgina web que li permetrà la comunicació amb tota la comunitat educativa. S'hi pot trobar tota la informació que necessita l'alumnat i les seves famílies: documentació, informació sobre els estudis que es fan al centre, característiques, programació de sortides, activitats extraescolars, participació en projectes... La web és en llengua catalana, tot i que pot haver-hi escrits en altres llengües si corresponen a activitats fetes en altres llengües curriculars.

2.4.6.2. Revista

El centre té una revista que permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. Serveix per treballar el llenguatge periodístic amb l'alumnat i per difondre les activitats i els treballs en què es participa. Generalment, es fa com a matèria optativa a 3r d'ESO i durant el segon quadrimestre i es publica a final de curs.

2.4.7. Intercanvis i mobilitat

Els intercanvis i estades creen dinàmiques encaminades a millorar la competència lingüística de l'alumnat, a viure necessitats de comunicació i interacció reals en el seu propi context, a generar bones pràctiques, a facilitar la interrelació sociocultural i a afavorir el coneixement de la riquesa històrica, lingüística i cultural d'altres indrets.

El centre participa en diverses modalitats d'intercanvi i estades, les quals són compartides per tota la comunitat educativa. A 1r d'ESO es fa un intercanvi amb alumnes de l'Institut de Bellpuig, a 2n d'ESO es fa una sortida de tres dies (treball de síntesi) a un alberg de Catalunya i a 3r d'ESO participem en la trobada musical "Com sona l'ESO" amb instituts de Catalunya, València i Mallorca. A més l'alumnat de batxibac farà una estada lingüística a l'Estat francès per tal de perfeccionar el coneixement d'aquesta llengua.

2.4.8. Dimensió internacional del centre educatiu

La dimensió europea i internacional del centre educatiu és garantia de participació en un món global. La incorporació del desenvolupament de la dimensió europea i internacional

---

en les finalitats educatives del projecte de centre permet concretar accions i planificar projectes a curt, mitjà i llarg termini, promoguts i prioritzats des del projecte lingüístic plurilingüe. La dimensió europea i internacional del centre educatiu afavoreix la projecció externa del centre i ajuda a la cohesió interna dels equips docents pel que fa a la innovació i la renovació metodològiques.

El centre coordina, lidera i participa en projectes (Comenius, Erasmus, visites d'estudi...) per tal de potenciar la dimensió europea i internacional.

